

DRIEN KÁROLY (1910—1992)

Drien Károly személyében a Szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola „nagy öregjétől” búcsúzunk. Tevékenysége, munkássága és egész emberi megnyilvánulása meghatározó volt főiskolánk életében. Funkciói alapján is — a Szlovák Nyelv és Irodalom Tanszék, majd a Neveléstudományi Tanszék vezetőjeként — a főiskolai oktató-nevelő, tudományos munka és több szervezeti feladat megoldásában vett részt. Minden jelentős eseménybe aktívan kapcsolódott be, s feladatait rendkívül energikusan — amilyen egész egyénisége is volt — oldotta meg. S mindezt mégis úgy tette, hogy sokszor észrevétlen maradt, mivel szerénysége, a feltűnéstől való idegenkedése, a közös munkában megnyilvánuló önzetlensége miatt szeretett megmaradni a névtelen munkások sorában. Puritán egyszerűsége miatt pl. idegenkedett a nyakkendő viselésétől, a reprezentatív megnyilvánulásoktól, munkája eredményeinek dicséretétől. Nagy önzetlenséggel tudta segíteni kollégáit, hallgatóit. Imponáló, férfias, határozott megjelenése ellenére is mindenki számára „Karcsi” maradt.

Életútja gazdag és változatos volt. Életének jelentős részét töltötte Szegeden, a Tanárképző Főiskolán. 46 évesen került Szegedre, 1956-ban, és 1976-ban, 66 évesen ment nyugdíjba.

Érsekújváron született 1910. május 1-én. Elemi és középiskoláit Érsekújváron végezte el. 1931-ben az érsekújvári reálgimnáziumban érettségizett. Ebben az évben már kiegészítő tanítóként alkalmazták. 1933-ban a pozsonyi állami tanítóképző intézet magyar tagozatán tanítói érettségi vizsgát tett, majd 1935-ben ugyanott tanítói képesítést szerzett. Ezt követően nevezték ki osztálytanítónak az érsekújvári általános iskolába. 1937-ben a pozsonyi egyetem tanárképző tagozatán magyar—szlovák—testnevelés szakos tanári oklevelet kapott. Általános iskolai tanárként 1931-től 1938-ig dolgozott az érsekújvári általános iskolában. 1938-tól 1946-ig polgári iskolai igazgatói funkciót töltött be az érsekújvári polgári iskolában.

Jelentős esemény életében 1946-ban következett be, amikor a magyar—csehszlovák lakosságcsere-egyezmény keretében Magyarországra kellett hogy áttelepüljön. 1946-tól 1949-ig a Művelődésügyi Minisztérium külföldi kapcsolatok osztályán dolgozott. Ebben a munkakörében kezdetben az áttelepített tanárok és tanulók ügyeit intézte, majd a csehszlovák—lengyel ügyek előadója lett.

1949-ben került a Budapesti Pedagógiai Főiskola Gyakorló Iskolájába, s itt orosz nyelvet tanított, és mint szakvezető tanár is dolgozott. 1953-ban nevezték ki a Budapesti Pedagógiai Főiskola Orosz Tanszékére, adjunktusi beosztásba.

A Budapesti Pedagógiai Főiskola megszüntetését követően, 1954-ben, újra a Művelődésügyi Minisztériumba osztották be, ahol az általános iskolai főosztályon dolgozott főelőadói munkakörben.

A Budapesti Pedagógiai Főiskola megszüntetésével az addig ott működő Szlovák Nyelv és Irodalom Tanszékét is Szegedre helyezték. Drien Károlyt saját kérésére helyezte a Művelődésügyi Minisztérium a Szegedi Pedagógiai Főiskola Szlovák Nyelv és Irodalom Tanszékére tanszékvezetőnek, adjunktusi beosztásban.

1959-ben vette át a Neveléstudományi Tanszék vezetését, s nevezték ki docensnek. 1968-ban lett főiskolai tanár, s vette át újra a Szlovák Nyelv és Irodalom Tanszék vezetését. E munkaköréből ment nyugdíjba 1976-ban. Munkálkodását azonban továbbra is folytatta, s részt vett a JATE Neveléstudományi Intézetének iskolakísérleti kutatásaiban.

Változatos tanári utat futott be, szerzett értékes pedagógiai tapasztalatokat, amelyeket jól tudott felhasználni a tanárképzés érdekében.

Jelentős volt szervező tevékenysége. Több főiskolai bizottságnak (tudományos, illetve nevelési-oktatási bizottság) volt vezetője, tagja. Ott volt a Módszertani Közlemények létrehozásának, kiadásának előkészítő tárgyalásaiban, munkálataiban. Reá jellemző agilitással szervezte a terjesztéssel kapcsolatos munkákat, és mondta el véleményét a lap profiljának, tartalmának kialakításával összefüggésben is. Majd ugyanolyan aktivitással vett részt éveken át a Módszertani Közlemények szerkesztőbizottsági munkájában.

Értekes tudományos munkásságot is folytatott. A szlovák iskolák számára szlovák nyelvű ABC és olvasókönyveket írt. Foglalkozott a csehszlovákiai magyar középosztály és iskolapolitika kérdéseivel. A főiskolai hallgatók számára ő készítette el az első orosz nyelvtanítási módszertani jegyzetet. Később fő kutatási területe a tanárképzés elméleti és gyakorlati kérdéseinek vizsgálata lett. Elsőként kapcsolódott be az 1960-as években meginduló felsőoktatáspedagógiai kutatásokba. E kérdéskörben főleg a főiskolai hallgatók erkölcsi, esztétikai, hazaszeretetre nevelési kérdéseivel foglalkozott. Társ-szerzőkkel készítette el a főiskolai hallgatók számára az első nevelélméleti jegyzetet. Érdeklődéssel fordult az ifjúságkutatási terület felé, és épített ki e kutatási témában hazai és külföldi kapcsolatokat.

1958-ban kapta meg a Felsőoktatás Kiváló Dolgozója kitüntetését.

Cseh, lengyel, orosz, szlovák nyelvismerete révén jelentős külföldi pedagógiai, pszichológiai műveket fordított le.

Intenzíven vett részt a Szegedi Tanárképző Főiskolán megrendezett tudományos ülésszakok munkájában. Szervezője volt az 1962-ben és az 1967-ben megtartott nemzetközi tudományos üléseknek is. Az 1962-ben megtartott ülésszak témája „Az általános iskolai tanárképzés reformproblémái” volt, és irt Drien Károly „A pedagógusképzés reformproblémái a szocialista tábor országában” címmel tartott előadást. Ebben az előadásában hangsúlyozta: „A tanárképzés fejlesztésének legfontosabb feladata: felemelni a gyakorlati képzésre szánt időt, életszerűbbé tenni a szakmai pedagógiai gyakorlatokat azáltal, hogy már az első évtől kezdve bekapcsoljuk a hallgatókat az iskola életébe, maximális aktivitást biztosítani a tanárjelölteknek az órán és az iskolán kívüli munkában, és megfelelő szabadidőt biztosítani az iskolai gyakorlatok idejére.”

Az 1967-ben megrendezett tudományos ülésszak témája „A tanárképzés módszertani problémái” volt. Ekkor Drien Károly „Az értelmi és érzelmi kultúra fejlesztésének problémái a pedagógusképzésben” címmel tartott előadást. Többek között megállapította: „Az ismeretek mind nagyobb fokú dinamikusságának elérése, amely a gondolkodás bátorságában és önállóságában, valamint az alkotásban nyilvánul meg — ez a hallgatók értelmi nevelésének, gondolkodásuk fejlesztésének alapvető feladata.” Másutt: „Az érzelmek megléte nélkülözhetetlen a megismerési folyamatban. Ha hiányzik az izgalom, ha a hallgató nem éli át azt, amit megismer, akkor a tanulmányozott tárgy iránti közömböségről, következőképpen a figyelem hiányáról van szó.”

Mint vezetőt a demokratikus légkör megteremtése jellemezte. Bár egyénisége szerény és zárkózott volt, segítőkészsége révén hamar tudott közvetlen emberi kapcsolatokat teremteni.

Gazdag, értékes munkásságának 1992. február 1-jén, 82 éves korában bekövetkezett halála vetett véget. Temetése 1992. február 24-én volt a Rákoskeresztúri Új Köztemetőben.

Emlékét tisztelettel, szeretettel és megbecsüléssel őrizzük: kollégák és tanítványok.

DR. BEREZKI SÁNDOR

Kiadja a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola
Szerkesztőség: 6701 Szeged, Boldogasszony sugárút 6. Telefon: 10-244
A lap kiadói gondozását a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola
Szakszervezeti Bizottsága látja el.
A kiadásért felel: dr. Siposné dr. Kedves Éva
Kiadóhivatal: 6725 Szeged, Hámán Kató utca 25. Telefon: 10-122
Évente 5 alkalommal jelenik meg. Évi előfizetési díja: 150 Ft.
A címlapot tervezte: Fischer Ernő
Megjelent: 6700 példányban
ISSN 0544—7224
92-180 — Borgisz Kft. Szeged
Ügyvezető: Martonosiné Csertő Brigitta